

Úkrok od opery

Jazzové písně Kurta Weilla nejsou žádný mainstream, říká pěvkyně Dagmar Pecková.

KULTURA

str. 15

Značka na ústupu

Část firem se symbolu ČSAD zbavila jako starého haraburdí, jiní na ní stavějí své podnikatelské plány.

BRAND STORY

str. 8-9

CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč
 CZK/USD • 25,140/-0,257 Kč
 PX • 982,71/-0,05%
 EUROSTOXX 50 • 3473,79/+0,25%
 ZLATO • 1251,10 \$/-0,49%

KOMENTÁŘ: BREXIT NENÍ APOKALYPSA / str. 13

Krátce

Obliba železnice už sedmý rok roste

Osobní železniční doprava zažívá v posledních sedmi letech nebývalý růst. Potvrdil to i loňský rok, kdy se počet cestujících přiblížil 180 milionům. To je meziročně o 1,5 procenta více. **str. 5**

Tatra vyvine nový motor v normě Euro 6

Automobilka Tatra Trucks chystá další modernizaci svého vzduchem chlazeného motoru. Začne budovat zkušebnu pohonných jednotek a dalších agregátů za 150 milionů korun. Se sériovou výrobou počítá do tří let. **str. 6**

Velká Británie vykročila z Evropské unie

Britská premiérka Theresa Mayová v parlamentu potvrdila, že předseda Evropské rady Donald Tusk obdržel dopis ohlašující odchod země z Evropské unie. Dodala, že má plán na nové zvláštní partnerství s unií. **str. 12**

twitter.com/e15news

TOMÁŠ PROUZA:

Brexit nesmí být výmluvou pro omezování uvnitř EU – ať už jde o svobodu pohybu, podporu konvergence našich ekonomik či sociální práva.

EXKLUZIVNĚ PRO DENÍK E15

Exportéři se přestali bát silné měny

44 %
exportérů považuje intervence ČNB za přínosné

39 %
vývozců si myslí, že centrální banka by měla intervence ukončit

57 %
firem se nebude zajišťovat proti pohybu kurzu koruny

BYZNYS / str. 4

Kolář E15

9 771803 454307 1 7 3 2 9

Zápisník
Marka Schwarzmana

Tarify a hry

Tak nám tu prý začala revoluce. A zase tarifová. Při pohledu na nabídku, s níž především vyrukoval jeden z velké trojky českých operátorů, však člověku vytane na mysl spíše takové to přísloví o tom, aby se vlk nažral a koza zůstala celá. A ano, i za toto jim někteří zákazníci ještě poděkují, i když na tom nevydělají. Asi nějaká tradice.

Zhruba před měsícem jsem do našeho listu připravil článek o vlivu crowdfundingu na masivní návrat CRPG her inspirujících se v legendě konce devadesátých let, Planescape: Torment. Renaissance stále trvá a přinesla s sebou ještě jeden nečekaný efekt: výše zmíněná legenda se v půlce dubna dočká po 18 letech reedice přepracované na podporu modernějších herních prvků a rozlišení ve 4K(!). Jestliže tento trend o něčem vypovídá, je to následující: hráči chtějí vynikající příběhy, žánr není mrtev a stará láska nerezaví.

A v herním světě, s dovolením, ještě zůstanu. Fanoušci trilogie Mass Effect, mezi které se hrdě řadím, se na začátku tohoto týdne po pěti letech dočkali nového příběhu z tohoto futuristického světa. Hra s podtitulem Andromeda více či méně naplnila očekávání. Po přívalech kritiky týkající se chabých animací tváří postav se nyní zlehka snaží omluvné ticho. Všeho všude, Bioware hráčům opět naservíroval promyšlenou dávku akce propletené šedou zónou morality, kde každé rozhodnutí má dalekosáhlé následky.

Protagonisté dne

Michaela MARKSOVÁ
MINISTRYNĚ PRÁCE

Ministryně byla se svými návrhy na vládě úspěšná jen částečně, diskuze o úlevách pro velké rodiny se zatím odkládá.

str. 3

Radek STROUHAL
GENERÁLNÍ ŘEDITEL TATRA TRUCKS

Firma chystá modernizaci svého vzduchem chlazeného motoru, aby splnil normu Euro 6. Za 150 milionů korun postaví zkušebnu motorů.

str. 6

Iva TAŘOUNOVÁ
ŠÉFKA PROTONOVÉHO CENTRA

Na kliniku bude nově posílat pacienty WPA, jedna z největších britských pojišťoven, jež kryjí péči nad rámec základního zdravotního systému.

str. 7

TŘÍDICÍ LINKA

Foto: cik

NA NEJVĚTŠÍM OSTRAVSKÉM ODVALU Heřmanice již funguje zkušební provoz třídící linky za 250 milionů korun. Ta haldu, jež dosud hoří, postupně rozebere. Linka z materiálu vytřídí uhelnou hmotu, která se bude dále využívat, a kamení. Vzhledem k obrovskému rozsahu se bude halda sanovat nejméně deset let, pak ji čeká přetvarování.

Vláda přidá policii a hasičům deset procent

■ Vnitro chce zabránit odchodu zkušených strážců zákona, plánuje zrušit i povinných 150 hodin přesčasů ročně. Podle opozice rozdávají ministři předvolební dárky.

Pavel Otto

Zhruba o tři a půl tisíce korun si už od začátku července polepší většina policistů a hasičů, jejichž průměrný plat se pohybuje kolem 35 tisíc měsíčně. Vláda přidá deset procent všem příslušníkům bezpečnostních sborů, tedy i vězeňským dozorcům, celníkům a agentům civilní rozvědky a kontrarozvědky. Jen letos to přijde stát na 1,5 miliardy.

Kabinet Bohuslava Sobotky posvětil nedávnou dohodu ministrů vnitra a financí Milana Chovance (ČSSD) a Andreje Babiše (ANO). Chovanec našel v rozpočtu rezortu 600 milionů, necelou miliardu dodá Babiš.

Šéf vnitro zopakoval, že řeší problém, který způsobila vláda Petra Nečase (ODS). V roce 2011 klesly platy v bezpečnostní sféře kvůli úsporným opatřením o deset procent, o rok dříve přišli policisté o rizikové příplatky. „Je to krok správným směrem, který odstraňuje škody napáchané v minulosti,“ uvedl Chovanec.

Podle opozice mohly bezpečnostní sbory dostat přidáno už dávno. Mimo jiné proto, aby neodcházeli zkušení strážci zákona. „Současná koalice vládne za velmi příznivých ekonomických podmínek a měla už tisíc příležitostí k tomu, aby platy příslušníků bezpečnostních sborů zvedla. Ministři to ale dělají pár měsíců před

volbami. Rozdávají dárky, aby si koupili hlasy státních zaměstnanců,“ uvedla poslankyně za občanské demokracie Jana Černochová.

Chovanec přilepšení zdůvodnil také tím, že není přijatelné, aby byl nástupní plat u bezpečnostních sborů 17 či 18 tisíc, když například na pozici skladníka bývá asi 25 tisíc. Průměrná hrubá měsíční mzda v Česku v loňském čtvrtém čtvrtletí byla přes 29 tisíc, za celý rok 27,5 tisíce.

Kromě zvyšování platů chce vnitro zlepšit podmínky pro práci policistů i dalšími způsoby. V novele služebního zákona třeba plánuje zrušení 150 hodin povinných přesčasů ročně a plánuje zavést náborový příspěvek.

Ministři utlumí nové zákony

Od nynějška se vláda soustředí hlavně na to, aby prosadila normy, které už jsou v Poslanecké sněmovně. Předkládání návrhů nových zákonů a zásadních novel ministrů utlumí, řekl po jednání koaličního kabinetu premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD). „Že vláda nebude chrlit zákony až do konce mandátu, je rysem zdravého rozumu, který ve vládní koalici převážil,“ řekl v narážce na říjnové volby do Poslanecké sněmovny.

Marksová uspěla na vládě jen částečně

■ Vláda včera schválila poslat do sněmovny novelu o sociálních službách a zálohovém výživném, snížení sociálních odvodů rodičům dvou a více dětí však odložila.

Vláda posílá sněmovně k posouzení návrh novely zákona o sociálních službách. Schválila například silnější podporu rodin s trojčaty a vícetřetými a zvýšení příspěvku na péči. Návrh zákona počítá s tím, že rodiče, jimž se narodí trojčata či čtyřčata, by mohli mít nárok na bezplatnou pečovatelku.

V rámci diskuze o novele o sociálních službách vláda také schválila legislativní zakotvení hospiců do českých norem a úpravu zákona o zdravotních službách.

Podporu vlády získal i návrh zákona o zálohovaném výživném, které by za neplatiče poskytoval stát. Vyplacené dávky by pak vymáhal po neplatičích. K normě měly výhrady některé rezorty, kraje, odbory i opoziční strany. Podle poslední verze zákona by stát měl dostat zpět asi deset procent vyplacené sumy na dávku.

Naopak s návrhem snížit sociální odvody rodičům dvou a více dětí jeho předkladatelka ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová (ČSSD) opět neuspěla. Podle návrhu měly rodičům dvou dětí odvody klesnout na pět procent, u tří dětí na 2,5 procenta. Matky či otcové čtyř a více dětí by neposílali nic. Debata byla odložena na popud lidovců, jejichž ministři nebyli včerejšímu jednání přítomni. /mas, čtk/

Profesor Jiří Drahoš: Nejsem žádný Antizeman

Marek Stoniš

V žádném případě se nechci a nebudu profilovat jako Antizeman. Do prezidentské volby jdu jako Jiří Drahoš, říká ve svém prvním politickém rozhovoru pro média v Reflexu bývalý předseda Akademie věd, který v úterý oficiálně oznámil svou kandidaturu na hlavu státu.

Svého soupeře Miloše Zemana chválí za to, že objíždí kraje a diskutuje s občany, „což lze samozřejmě brát i tak, že si dělá za státní peníze volební kampaň“. Vytyká mu však, že republiku nereprezentuje jako opravdu suverénní stát. „Je pro mě nepřijatelné, aby český prezident říkal v Číně, že se tam jezdí učit, jak stabilizovat společnost. Česká republika je v Evropě, patří do Evropy, do euroatlantického společenství, a náš pan prezident tuto vazbu na můj vkus dost zpochybnil.“

A co dál v Reflexu profesor Drahoš říká? Rozhodně by

nechtěl být prvním polistopadovým prezidentem, který otevře komunistům cestu do vlády s pochybností, zda by byla skutečně demokratická. Za naprosto jasné považuje naše členství v NATO. Favorita voleb, hnutí ANO Andreje Babiše, respektuje, ale dodává, že „je opravdu stranou jednoho muže“.

Profesor Jiří Drahoš jako jednu z předností své kandidatury považuje fakt, že nikdy nebyl členem žádné politické strany: „Každý z těch předešlých, vyjma Václava Havla, vzešel z nějaké konkrétní strany – Václav Klaus měl blízko k ODS, Miloš Zeman k sociální demokracii, později ke Straně práv občanů. Ani jeden z nich se od svých rodných stran nedokázal ve výkonu funkce odpoutat.“

Celý článek na stránkách

REFLEX

INVESTICE PRO BICYKLY. I v letošním roce plánuje hlavní město investovat do cyklistické infrastruktury.

Město rozšíří síť cyklostezek

Praha letos investuje do cyklistické infrastruktury 25 milionů korun, připraveny má další projekty za celkem 65 milionů korun. Vzniknou například nové cyklostezky a přibudou cyklostojažny.

„Letos by se mělo podařit například důležité propojení cyklostezek mezi oddychovým územím od Kozinovy ulice k meandrum Botiče, vznikne také cyklostezka z Běchovic do Horních Počernic,“ řekl náměstek primátorky Petr Dolínek (ČSSD). Dál budou propojeny cyklostezkou Cholupice a Dolní Břežany a bude instalováno 400 cyklostojažnů zejména u stanic MHD. Investovat chce město také do celoevropských cyklotras, které vedou přes Prahu.

Praha rovněž spustila mobilní aplikaci pro cyklisty s mapami a navigací, její vytvoření vyšlo na několik desítek tisíc korun. Pokrývá celé území Prahy s přesahem 15 kilometrů do Středočeského kraje. Aplikace dokáže najít trasu a zkombinovat ji s MHD a vlaky. Uživatelé nabídnou několik variant tras od nejrychlejší po nejbezpečnější, v mapách je zaneseno i umístění cyklostojažnů. Aplikace dokáže rovněž analyzovat data a půjde do ní zanášet informace o problematických místech přímo cyklisty a umožní tak i zpětnou vazbu od uživatelů cyklostezek.

V loňském roce Praha investovala do cyklistiky přes 52 milionů korun. /čtk/

Krátce

Praha 12 stále nemá rozpočet

Zastupitelstvo městské části Praha 12 nepřijalo návrh, podle něhož měly letos výdaje dosáhnout 434 milionů korun a příjmy 272 milionů. Praha 12 je poslední městskou částí, která dosud hospodáří v rozpočtovém provizoriu bez schváleného rozpočtu pro rok 2017.

Velikonoční trhy ozdobí velká bříza

Na Staroměstském a Václavském náměstí letos začnou velikonoční trhy 1. dubna a skončí v neděli 23. dubna. Ozdobí je velká bříza se stuhami. Stánky i další dekorace ponosou folklorní motivy. Přípraven bude každodenní kulturní program, vystoupí zejména lidové soubory.

Developeři prodají letos asi 6500 bytů

Letos plánují developeři v Praze prodat 6500 až 6600 nových bytů. V porovnání s loňským rokem to znamená stagnaci nebo mírný pokles. Ceny by se mohly zvýšit o pět až deset procent. Nejvíce, zhruba 1400 bytů, chce prodat Central Group. /čtk/

264737/100

INZERCE

VŽDY NĚCO NAVÍC více výhod

Vyberte si sami svůj produkt a bonusy, které k němu od nás dostanete

V naší webové aplikaci Samoobsluha si vyberte produkt, který vám nejvíce vyhovuje, a k tomu výhody podle vašich představ a přání.

www.ppas.cz
bezplatná linka: 800 134 134

**PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ**

Spojení energií i služeb

Jak exportéři hodnotí devizové intervence ČNB* (v procentech dotazovaných)

*výsledky průzkumu Asociace malých a středních podniků a Komerční banky mezi 207 majiteli a šéfy exportních firem, který se konal 23. až 27. března 2017

Čeští exportéři hlasují pro uvolnění koruny

■ Více než čtvrtina malých a středních vývozců považuje éru devizových intervencí pro svůj byznys za škodlivou.

Jaroslav Bukovský

Politika slabé koruny přestala být atraktivní i pro firmy, kterým doposud nejvíce pomáhala. Mezi exportéry totiž převážil názor, že Česká národní banka by měla devizové intervence ukončit pokud možno co nejdříve.

Podle průzkumu Asociace malých a středních podniků a Komerční banky, který má deník E15 k dispozici, to tvrdí čtyři z deseti exportérů. Více

než čtvrtina vývozců navíc hodnotí dopady slabé koruny na svůj byznys nepříznivě.

„Firmy vědí, že ukončení intervencí by nastalo tak jako tak. A raději upřednostní uvolnění koruny za situace, kdy mají dostatek zakázek, než později. Za rok totiž může být situace úplně jiná. Silnější měna v kombinaci s poklesem objednávek by exportérům namíchala těžko stravitelný koktejl,“ uvádí šéf asociace Karel Havlíček.

Vývozci upřednostňují brzké uvolnění koruny argumentují zejména tím, že

výhodu slabé národní měny na zahraničních trzích stírá efekt dražších výrobních vstupů. „Máme v eurech zhruba vyrovnaný export

s importem, takže ve výsledku je pro nás kurz koruny neutrální. Před intervencemi jsme navíc vhodným řízením nákupů obvykle vydělali na pohybech kurzu,“ vysvětluje Jiří

Belinger, majitel firmy Vari zásobující desítky zemí světa zahradní technikou. V ideálním případě by podle něho bylo ukončení intervencí do poloviny roku.

Cena za zajištění by pro více než půlku podniků znamenala zásadní dopad do zisku.

I tak ale převažují hlasy těch vývozců, kteří více než tři roky trvající závazek centrálních bankéřů nepustit cenu eura pod 27 korun hodnotí jako přínos. Intervence prý pomohly takřka polovině zpořádaných firem. Pro pokračování intervencí by tak podle průzkumu zvedla ruku třetina exportérů. I mezi stoupenci slabé koruny ale zaznívají kritické hlasy.

„Když dostanete něco zadarmo, tak vás to vždycky trochu ukolébá. Po ukončení intervencí sice nevoláme, ale i tak tahle politika centrálních bankéřů už od počátku nebyla dobrá,“ soudí Libor Musil, vlastník firmy Likos vyvážející zateplovací systémy pro budovy. Ani levná koruna totiž českému zboží

prorazit do světa nikterak nepomohla. „V posledních letech i přes oslabenou korunu celková míra exportu klesá,“ dodává Havlíček.

Takřka šest z deseti domácích exportérů z řad malých a středních podniků zůstává nezajištěno. Vedou je k tomu nejistota související s termínem ukončení intervencí i stále posouvání tohoto termínu stejně jako rozporuplné názory na vývoj kurzu koruny. „Predikce jsou nejisté, koruna může posílit i oslabit, tak jsme to nechali nakonec raději otevřené,“ uvádí majitel firmy Metalkov Evžen Reitschlager.

Podle průzkumu asociace bude v předvečer potenciálního uvolnění české měny, které může přijít už na začátku dubna, zajištěna necelá polovina firem. „Hlavním důvodem je, že podnikatelé prodávají s ohledem na objem méně výrobků a ještě nedosahují vysoké přidané hodnoty a marže. To znamená, že cena za zajištění by pro více než polovinu z nich znamenala zásadnější dopad do zisku,“ doplňuje Havlíček.

Obliba železnice už sedm let po sobě roste

■ Linkové autobusy předloni přepravily 309 milionů lidí, loni to bylo o šest milionů méně.

Jan Šindelář

Osobní železniční doprava zažívá v tuzemsku posledních sedm let nebyvalý růst. Potvrdil to i loňský rok, kdy se počet cestujících přiblížil 180 milionům. To je meziročně o 1,5 procenta více.

„Lidé chtějí stále méně ztrácet čas řízením automobilu a čekat v kolonách, proto mění své cestovní návyky a preferují pohodlnou a bezpečnou jízdu vlakem,

kde mohou čas během cesty využít k práci, zábavě nebo odpočinku.“ uvedl dopravní odborník a prezident Svazu cestujících ve veřejné dopravě Miroslav Vyka.

K zásadním faktorům, které mluví ve prospěch železnice, podle něho patří zkracování dojezdových časů, zahušťování jízdního řádu i lepší se kvalitou vozového parku a služeb díky konkurenci. Rostoucí popularita železnice vynikne při porovnání výkonů v takzvaných osobokilometrech, tedy součinu počtu pasažérů a ujeté vzdálenosti.

Číslo v loňském roce vzrostlo o 6,4 procenta na 8,8 miliardy, což je nejvíce

od poloviny devadesátých let. Z těchto údajů ministerstva dopravy vyplývá, že lidé jezdí na stále větší vzdálenost.

Zatímco ještě v roce 2010 vycházela průměrná přepravní vzdálenost na čtyřicet kilometrů, loni to bylo téměř padesát kilometrů. Růst hlásí všichni dopravci, dominantní ovšem zůstávají České dráhy. Ty za loňský rok vykázaly růst počtu cestujících o jedno procento na 171,5 milionu. Dráhy si pochvalují růst především v příměstské a dálkové dopravě. Železnice si ovšem vybírá i svou daň. Jen na dotacích za objednané vlaky u Českých drah zaplatily stát a kraje kolem třinácti miliard korun.

Naopak autobusová doprava zažívá v posledních letech setrvalý sestupný trend. Zatímco předloni přepravily linkové autobusy 309 milionů lidí, loni to bylo o šest milionů méně. „Autobus nenabízí oproti autu zásadní přidanou hodnotu, jede po stejné silnici, není moc pohodlný a nedá se v něm dost dobře pracovat,“ hledá důvody Vyka. Trend spojuje i se stárnutím obyvatelstva a vytlidňováním venkova.

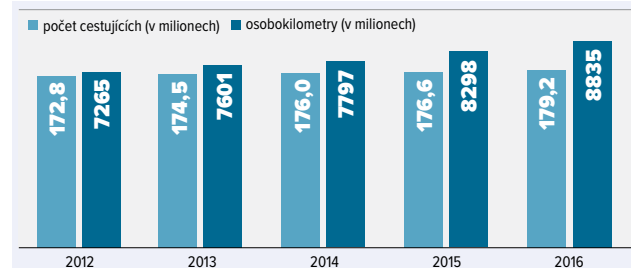
PASKOV KONČÍ

Foto: ČTK

SPOLEČNOST OKD zítra ukončí z ekonomických důvodů těžbu černého uhlí v Dole Paskov na Frýdecko-Místecku. Veškerý majetek dolu, práva, pohledávky a závazky převezme nový Závod Útlum – Jih, který bude zřízen k 1. dubnu. V dole teď pracuje přes 1300 lidí. Pracovní poměr v OKD k 31. březnu skončí více než 800 zaměstnanců.

Výkony osobní železniční dopravy

Pramen: Ministerstvo dopravy

269098/62

INZERCE

ThinkPad X1 CARBON

ODOLNÝ A STYLOVÝ CESTOVATEL

Nízká hmotnost jenom 1,12 kg díky šasi z uhlíkových vláken | Splňuje sadu armádních norem MIL-SPEC, které jsou zárukou vysoké životnosti, odolnosti a spolehlivosti | Vysoká výdrž baterie až 15,5 hodiny pro celodenní využití

Windows Pro

WWW.LENOVO.CZ

Lenovo™

Tatra vyvine nový ekologický motor

■ Nový kopřivnický osmi- nebo dvanáctiválec splní normu Euro 6. Má pohánět vojenské a hasičské speciály. S výrobou se počítá do tří let.

Pavel Otto

Automobilka Tatra Trucks chystá další modernizaci svého vzduchem chlazeného motoru. Začne budovat zkušebnu pohonných jednotek a dalších agregátů za 150 milionů korun. Kromě vlastních zdrojů počítá s evropskými dotacemi. Usiluje také o podporu Agentury pro podnikání a inovace. Výroba motorů má v Kopřivnici téměř stoletou tradici.

„Budeme pokračovat ve vývoji vzduchem chlazeného motoru jak v osmi-, tak ve dvanáctiválcové verzi. U té první bychom se chtěli dostat na emisní úroveň

Euro 6, opět to bude výhradně český výzkum a vývoj, angažovat chceme firmu Motorpal,“ uvedl generální ředitel Tatra Truck Radek Strouhal.

Podle evropské normy platné třetím rokem musejí být vznětové, tedy diesellové motory stejně „čisté“ jako zážehové. Jde o dosažení ještě nižších emisí pevných částic a oxidů dusíku, než stanovoval předpis Euro 5, který už motory s logem Tatra splňují.

Nové pohonné jednotky nebudou určeny pro řadu nákladních automobilů Phoenix, kde se nadále počítá s agregáty nizozemské firmy DAF. „Budeme je montovat primárně do řady Force a Terra určené pro speciální aplikace, hasiče, vojáky. Obě tyto řady využí-

vají i vlastní kabinu Tatra. Na vývoj motoru splňujícího novou evropskou normu budeme potřebovat dva až tři roky,“ dodal Strouhal.

Továrna požádala Agenturu pro podnikání a inovace o dotaci v programu Potenciál. Část prostředků musí vynaložit na samotný výzkum

a vývoj, další pak na výrobní linku. „Jakákoli podpora nám velmi pomůže, investice je vysoká, a vzhledem k tomu, že jde

o výzkum a vývoj, bude její návratnost dlouhá. Určitě je ale smysluplná i proto, že vychováme vysoce kvalifikované pracovníky,“ uvedl technický ředitel Tatra Radomír Smolka.

Automobilka investuje do modernizace výroby i rozsáhlého areálu v Kopřivnici zhruba 500 milionů korun ročně. Snížení spotřeby paliva, a tím i emisí má kromě motoru napomoci i nová generace páteřových podvozků s centrální nosnou rourou a nezávisle zavěšenými nápravami. Cílem je snížení ztrát, tedy zvýšení účinnosti hnacího řetězce. „Samořejmě jsme tlačení i přicházející legislativou požadující snížení emisí oxidu uhličitého,“ poznamenal Smolka.

Automobilka chce postavit zkušebnu motorů a dalších agregátů za

150
milionů korun.

Výkony automobilky Tatra Trucks

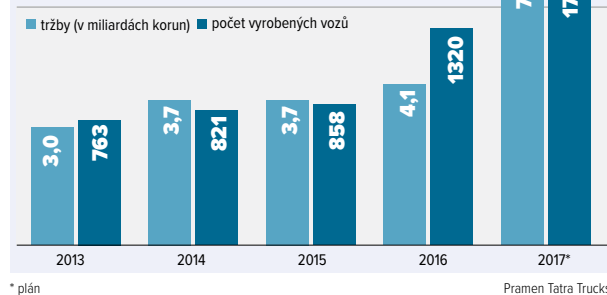

Foto: ČTK

ÚSPORNÝ PODVOZEK. Snížení spotřeby paliva, a tím i emisí má kromě pohonné jednotky napomoci také nová generace podvozků s centrální nosnou rourou a nezávisle zavěšenými nápravami. Cílem tatrováckých konstruktérů je zvýšení účinnosti celého hnacího řetězce.

Bez počítače je údržba mnohem snazší

Základní předností tatrováckých motorů je spolehlivost. Jsou plně mechanické, což výrazně zvyšuje jejich odolnost.

„V moderních armádách začínají být počítači řízené motory stále větším problémem, protože elektronika je velmi citlivá na jakékoli napadení včetně kyberne-

tického útoku,“ vysvětlil technický ředitel Tatra Radomír Smolka.

Evropská sedmička výrobců nákladních automobilů se vznětovými motory je nabízí v normě Euro 6 už třetím rokem. Na rozdíl od tatrovek jsou určeny na běžné silnice, nikoli do terénu. Liší se tedy jejich

zákazníci, které v případě kopřivnické automobilky představují hlavně stavební, lesnické, těžební a komunální firmy. Významným zákazníkem je česká a slovenská armáda a hasičské sbory obou zemí.

Automobilka Tatra se po ovládnutí novými majiteli v roce 2013 začala

rovněž více orientovat na vozidla šitá na míru zákazníkům. V uplynulém čtvrtstoletí se naopak snažila konkurovat velkým evropským hráčům, což ji málem přivedlo ke krachu.

„Řešení podvozku a celkové koncepce se hodí hlavně do terénu a do smíšeného provozu, nejenom na silni-

ce. Na rozdíl od jabloneckého Liazu, který konkurenci podlehl, přežila Tatra jen díky unikátnosti podvozku,“ podotkl Smolka s tím, že Tatra je jediná česká automobilka, která vyrábí a kompletně vyvíjí celá auta od podvozků a motorů přes převodovky až po kabiny.

/tto/

Protonové centrum získá další klienty z britských ostrovů

■ Soukromá ozařovací klinika uzavřela v posledních dvou letech smlouvy se všemi zdravotními pojišťovnami. Teď přibývají partneři ze zahraničí.

Adéla Čabanová

Pražské Protonové centrum uzavřelo smlouvu s britskou pojišťovnou Western Provident Association. Své klienty tak bude na pražskou soukromou kliniku posílat jedna z největších pojišťoven, které ve Velké Británii kryjí péči nad rámec základního systému Národní zdravotní služby. „Smlouva s britskou WPA zajistí pacientům

rychlý nástup do Protonového centra,“ uvádí jednatel centra Václav Laštovka.

Podíl zahraničních klientů se na klinice pohybuje kolem dvaceti procent. Dotsud se tam léčilo přes sedmdesát lidí z Velké Británie a Irska. Léčbu si hradili sami, některým z nich ji následně proplatila Národní zdravotní služba. Jedním z nich byl mediálně známý chlapec Ashya King, který se z rozhodnutí rodičů léčil v Praze v roce 2014. Ve Velké Británii zatím žádá klinika ozařování protony nenabízí.

Start pražského Protonového centra poznamenal vleklý spor o smlouvu se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou. Ta zpochybnila platnost smlouvy o smlouvě budoucí z roku 2006, kterou podepsal tehdejší nucený správce pojišťovny Antonín Pečenka a kterou VZP považovala za nevýhodnou. Rozhodčí soud ji označil za neplatnou, Pečenka byl nepravomocně odsouzen za pokus zneužití pravomoci. Celková kapacita centra při současném provozu činí dva tisíce pacientů ročně.

Zatím se v Protonovém centru za čtyři roky existence léčilo něco přes

2000

pacientů.

Zatím se v něm za čtyři roky existence léčilo něco přes dva tisíce pacientů.

V letech 2015 a 2016 nastal obrát, kdy všechny zdravotní pojišťovny podepsaly s centrem dlouhodobé smlouvy. „Po náročných letech se nám podařilo stabilizovat. Za největší úspěch považujeme, že se podařilo protonovou léčbu zařadit jako léčbu hrazenou,“ připomněl Laštovka.

Protonovému centru loni prodloužil věřitel Immorent PTC z rodiny Erste splácení úvěru 3,5 miliardy korun do roku 2033. Spor se vede o to, v kolika případech je protonové ozařování přínosnější proti levnější fotonové terapii. Loni VZP proplatila léčbu v centru 65 pacientům.

Více E15.cz

Krátce

Lesům ČR klesl hrubý zisk o více než pětinu

Státním Lesům ČR loni klesl hrubý zisk o 23 procent na 4,98 miliardy korun. Podnik to přičítá vyšší těžbě kalaminního dřeva, které se prodává za výrazně nižší ceny, a změně stavu rezerv.

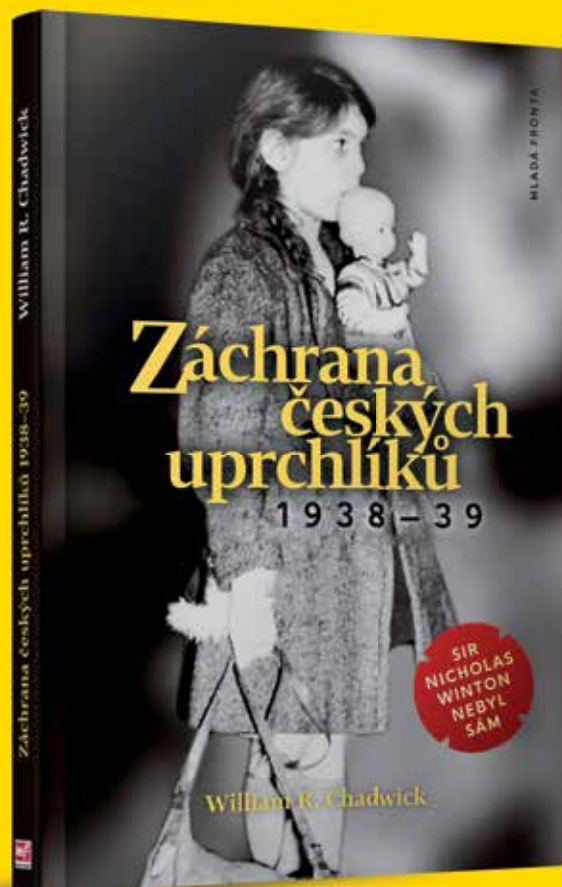
Řidiči autobusů chtějí stávkovat 6. dubna

Stávka řidičů linkových autobusů kvůli nízkým mzdám se má uskutečnit 6. dubna. Odborový svaz dopravy ji plánuje jako celodenní a celorepublikový protest. Odbory zároveň vyzvaly šoféry k masivní účasti. Celorepublikovou stávku řidičů podpořil minulý týden sjezd základních odborových organizací, avšak zástupci řidičů nezaujímají k protestům jednotný postoj. /čtk/

Více E15.cz

262633/251

INZERCE

Sir Nicholas Winton nebyl sám...

Vychází také jako e-book

kniha.cz

Žádejte u svého knihkupce nebo se slevou 20 % na www.kniha.cz

Symbol znárodnění i budoucnost dopravy

■ Značka **ČSAD** je k vidění na silnicích už téměř **70 let**. Nehynoucí slávu jí v padesátých letech zajistila zřejmě nejznámější česká road movie Florenc 13.30. Historie značky je přitom **plná paradoxů**. Vznikla znárodněním soukromých dopravců a vyčleněním silniční dopravy z Československých státních drah, nicméně velkou oslavu padesátin jí v devadesátých letech vystrojili už noví soukromí majitelé. Unikátní je i samo **kolektivní vlastnictví ochranné známky**.

Nejbouřlivější byla pro známku ČSAD (zkratka pro Československou státní automobilovou dopravu) devadesátá léta minulého století. Původní konglomerát podniků z osobní i nákladní dopravy řízený před listopadovou revolucí téměř po vojensku se rozpadl a jednotlivé závody prošly odstátněním. Noví majitelé, často z řad bývalých mana-

žerů, pak zvažovali, jak se čtyřmi písmeny naloží. Volili v zásadě tři přístupy: odklon od socialistického označení jako starého haraburdí a volba nového názvu, dočasné užívání po dobu porevolučních zmatků nebo hýčkáni staré značky.

ODPOUTÁNÍ OD KÖRĚNŮ

Příkladem prvního přístupu je někdejší ČSAD Jihlava,

kteř se už v roce 1996 změnilo na ICOM Transport. Dnes jde o jednu z největších dopravních skupin v zemi. „Po revoluci jsme se snažili vyniknout a své zákazníky přesvědčit především kvalitou, která v té době nebyla pro všechny dopravce prioritou,“ říká předsedkyně představenstva Kateřina Kratochvílová.

Ani ICOM ovšem značku nezavrhl zcela. V roce 2000 koupil majoritní podíl hned ve čtyřech okresních ČSAD: Slaný, Benešov, Jindřichův Hradec a Ústí nad Orlicí. Podle Kratochvílové byly firmy zanedbané a nebylo možné je hned přeznačit na ICOM, aby matce nezakly pověst. Tenhle důvod sice již pominul, společnosti ale dodnes zajišťují pouze základní obslužnost ve svých regionech, a tak jim ČSAD na dveřích už zůstalo. Právě jako místní dopravci s dotacemi od krajů hrají menší firmy s logem ČSAD dodnes významnou roli ve venkovských oblastech.

Podobně jako ICOM má kořeny v ČSAD například tábořská firma Comett Plus, prostějovská FTL podnikatele a prezidenta Svazu průmyslu Jaroslava Hanáka nebo brněnský Tourbus.

DO ROZTRHÁNÍ PLACHET

Střední cestou se po privatizaci vydali noví majitelé českobudějovického závodu 201, když spojili staré s novým a vybudovali skupinu ČSAD Jihotrans. „V nákladní dopravě ta značka měla v devadesátých letech veliký význam, protože do Evropy najednou vyjely z Východu stovky tisíc soukromých dopravců, měnily se názvy a policisté ve Francii, Německu či Rakousku z toho byli diví. Oni byli rádi za nás, protože věděli, že máme nějaký systém, školení, opravy a podobně. Určitě to do začátku pomohlo, nevozili se po nás tak, jako když tam někdo přijel s avíí a tři dny nespál,“ vypráví dnes předseda představenstva Miloslav Mrkvička.

Výhoda se ale postupně přeměnila v nevýhodu, neboť zákazníkům i státním orgánům nešlo na rozum, že ČSAD není jediná skupina. Do Budějovic tak začaly chodit pokuty za řidiče jiných ČSAD v republice, autobusový ombudsman Jihotransu se ještě dnes probírá stížnostmi, které z 90 procent

patří jiným. Podle Jihočechů je navíc značka dnes již vyčpělá, nemá marketingový potenciál a v autobusové dopravě skoro překáží.

I proto s ní firma do budoucna nepočítá, hodlá se nadále prezentovat jako skupina Jihotrans, případně využívat akvizici získané značky GW Bus, GW Train a další s předponou GW. Nápis ČSAD Jihotrans bude firma vozit už jen do konce životnosti plachet na návěsech a polepů aut a autobusů. Jihotrans přitom vedle role uživatele sehrál v historii značky ČSAD i zajímavou roli vlastníka.

Novou značku si nedávno přihlásil i konkurent z jihočeské metropole ČSAD Autobusy České Budějovice ze skupiny Rakouských státních drah. Jeho autobusy dnes nesou označení „busem“.

HRDÍ NÁSLEDOVNÍCI

Naopak v Uherském Hradišti jako nadšenci pro ČSAD razí třetí zmíněnou cestu a čtyři písmena opouštět nehodlají. „O změně značky ČSAD v žádném případě neuvažujeme, jelikož ji považujeme nejenom za zažitou na veřejnosti, ale hlavně za značku pro firmu s velkou tradicí a prověřenou kvalitou,“ uvedl předseda představenstva ČSAD Uherské Hradiště Antonín Kusák.

Společnost tradiční grafické ztvárnění zmodernizovala a hodlá na něm dále stavět byznys. „O budoucnost značky nemám nejmenší obavu. Naše společnost je hrdým nositelem této značky. Její marketingová přitažlivost však bude určitě významně ovlivněna úspěchy, které budou firmy pod hlavičkou ČSAD dosahovat,“ doplnil Kusák.

I on zmiňuje výhody a nevýhody plynoucí z toho, že značku užívá řada firem. Především v mezinárodní kamionové dopravě má ale podle něj ČSAD výborný zvuk. Podobně tvrdošíjně se drží tradiční značky například v ČSAD Hodonín nebo ČSAD Autobusy Plzeň ze skupiny Z-Group.

Dvoustranu připravil

Jan Šindelář

SÁZKA NA TRADICI. Čtyři písmena opouštět nehodlají například v Uherském Hradišti. Podobně tvrdošíjně se drží tradiční značky v ČSAD Hodonín nebo ČSAD Autobusy Plzeň.

POD NOVÝM JMÉNEM. Stejně jako jihlavský ICOM Transport má kořeny v ČSAD například tábořská firma Comett Plus, prostějovská FTL podnikatele Jaroslava Hanáka nebo brněnský Tourbus.

Značka ČSAD v číslech

- Vznik: **1949**
- Vlastník: Sdružení uživatelů kolektivní ochranné známky ČSAD
- Uživatelé: zhruba **50**
- Roční platba za užívání: **10** tisíc korun
- Počet cestujících v dotovaných autobusech (celá ČR): **275** milionů (2015) **271** milionů (2016)

BEZ POTENCIÁLU. Podle Jihočechů je značka ČSAD již vyčpělá a v autobusové dopravě skoro překáží. I proto s ní jihočeský dopravce do budoucna nepočítá a hodlá se nadále prezentovat jako skupina Jihotrans.

Uživatelů značky ubývá

Majitelem značky ČSAD je Sdružení uživatelů kolektivní ochranné známky ČSAD. Jde o ojedinělou formu vlastnictví značky, podle Úřadu průmyslového vlastnictví je kolektivních ochranných známek v tuzemsku platných pouze 49. Celkem přitom úřad eviduje přes milion ochranných známek. Sdružení vzniklo v době počínající privatizace na začátku devadesátých let, jeho zakládajícími členy je dvanáct krajských podniků ČSAD (dnes jejich nástupci), devět z Česka a tři ze Slovenska.

Ačkoliv značka vesměs nebyla součástí privatizace, řada firem ji využívala bezplatně a s právy k ní si nelámala hlavu. Dnes je známka ČSAD v celé Evropě prohlášena za proslulou, podobně jako třeba Budvar nebo Čedok. Uživatelé značky pak musejí uzavřít se sdružením smlouvu, ročně se za možnost honosit se označením ČSAD platí deset tisíc korun. Některé firmy neplatí, například ICOM za své čtyři dcery platit odmítl po poradě s právníky. Žádný soudní spor se ale nevede.

Uživatelů přitom postupem času ubývá. Zatímco v devadesátých letech jich bylo přes 70, nyní je to podle předsedy sdružení a ředitele brněnského Tourbusu Antonína Grunda kolem padesáti. Řada firem ale nevykazuje žádnou činnost. „V průběhu doby si některé společnosti změnilý název, a tedy přestaly ochrannou známku užívat,“ sdělil Grund deníku E15.

Zajímavou kapitolou je vlastnictví značky v zahraničí. Sdružení si totiž v roce 1992 známku nepojistilo v Německu, Rakousku a Itálii, kde si ji naopak koncem devadesátých let zaregistroval Jihotrans, což při vstupu do unie hatilo její celounijní ochranu pod křídly sdružení. V roce 2012 obě strany uzavřely dohodu a Jihotrans své známky sdružení prodal za symbolických 150 tisíc korun s tím, že sám značku může využívat dalších 15 let. To odpovídá zmíněným deseti tisícům ročně. Jihočeská skupina ale značku opouští už nyní.

Komise zatrhla obří fúzi burz

■ Evropskému trhu hrozil podle evropské komise vznik monopolu v clearingových operacích s finančními nástroji jako jsou například dluhopisy.

Evropská komise zablokovala plánované spojení německé burzovní společnosti Deutsche Börse s londýnskou akciovou burzou London Stock Exchange (LSE). Svě rozhodnutí zdůvodnila obavami z negativních dopadů na hospodářskou soutěž. Firmy LSE a Deutsche Börse se na fúzi v hodnotě kolem 29 miliard eur dohodly zhruba před rokem. Spojením chtěly vytvořit obří burzovní skupinu, která

by dokázala lépe soupeřit s americkými konkurenty.

Komisařka pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerová uvedla, že sloučená skupina by de facto získala monopol v clearingových operacích s finančními nástroji s pevným výnosem, jako jsou například dluhopisy. Upozornila rovněž, že Británie je až do odchodu z EU členským státem unie a vztahují se na ni unijní pravidla včetně těch anti-monopolních.

Společnost LSE již koncem minulého měsíce varovala, že plánovaná fúze s Deutsche Börse pravděpodobně nezíská souhlas. Komise totiž po LSE požadovala prodej většinového podílu v platformě pro elektronické obchodování

s dluhopisy MTS, což firma odmítla. „Protože nebyly nabídnuty ústupky potřebné k rozptýlení našich obav ohledně hospodářské soutěže, rozhodla se komise fúzi zakázat,“ uvedla Vestagerová. „Evropská ekonomika je závislá na dobře fungujících finančních trzích. Není to důležité jen pro banky a další finanční instituce. Celá ekonomika těží z toho, když si podniky mohou půjčovat na soutěživých finančních trzích,“ dodala.

MTS sice představuje pouze relativně malou část aktiv LSE, je však významnou platformou pro obchodování s dluhopisy evropských vlád, a to zejména v Itálii, kde je klasifikována jako „systémově důležitá“.

./čtk/
Více E15.cz

Výkonný ředitel LSE Xavier Rolet (vlevo) a jeho kolega Carsten Kengeter z Deutsche Börse budou muset na případné spojení burz počkat, až Británie vystoupí z EU.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 29. 3. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,224
Čína	1	3,649
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,634
Japonsko	100	22,674
Kanada	1	18,791
Maďarsko	100	8,727
Norsko	1	2,941
Polsko	1	6,374
Rusko	100	44,148
Švédsko	1	2,829
Švýcarsko	1	25,224
Turecko	1	6,885
USA	1	25,140
Velká Británie	1	31,280

Akcie na pražské burze

29. 3. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	74,80	0,40 %
ČEZ	441,50	-0,29 %
Erste Bank	823,00	0,60 %
Fortuna	108,50	1,45 %
Kofola	398,40	0,00 %
KB	953,70	-0,84 %
Moneta	84,95	0,06 %
O2 CR	281,00	-0,35 %
Pegas	818,10	-0,78 %
Philip Mor. ČR	13 539,00	0,46 %
TMR	675,00	0,00 %
Unipetrol	226,00	-1,09 %
VIG	612,00	1,31 %
Celkový objem (v tisících korun)	490 360	

AMERICKÝ PRŮŠVIH. Westinghousu způsobily potíže enormní prodlevy při stavbě dvou elektráren v USA.

Westinghouse vyhlásil bankrot

Americký dodavatel jaderných technologií Westinghouse Electric požádal ve Spojených státech o bankrotovou ochranu před věřiteli. Potvrdila to jeho mateřská společnost Toshiba, kterou ztráty americké divize dohnaly na pokraj finančního kolapsu. Westinghouse se podílel na výstavbě prvních dvou bloků české jaderné elektrárny Temelín a do roku 2010 do ní dodával palivo.

Toshiba předpověděla, že její čistá ztráta za finanční

rok, který skončí 31. března, se kvůli problémovým jaderným aktivitám vyplhá až na 1,01 bilionu jenů (228 miliard korun). V únoru přitom celoroční ztrátu odhadovala pouze na 390 miliard jenů a původně dokonce počítala se ziskem 145 miliard jenů.

Westinghouse, jehož dluhy podle Toshiby dosahují 9,8 miliardy dolarů, podal žádost o ochranu před věřiteli k newyorskému bankrotovému soudu.

./čtk/
Více E15.cz

Z parketu

Richard Miřátský

Přichází čas Evropy na akciové scéně

Americký prezident Donald Trump minulý týden v první reálné zkoušce prosazování volebních slibů s reformou zdravotnictví v Kongresu tvrdě narazil. Vznikla tak první trhлина motoru, který od loňských prezidentských voleb hnál americké akcie k zákratnému růstu. S indexy na historických maximech se akcie na druhé straně oceánu zdají nadhodnocené a v kombinaci s první srážkou velkolepých volebních plánů s tvrdou realitou schvalovací mašinerie neposkytují optimistický výhled pro další výrazný růst.

Na druhou stranu evropské akcie, svazované politickými

nejistotami, se oproti svým americkým protějškům obchodují se 47procentním diskontem v porovnání ceny vůči účetní hodnotě. V prostředí slabšího eura, zlepšujícího se makroekonomického výhledu a snižující se nezaměstnanosti by z ústupu politických rizik mohly profitovat především francouzské a italské akciové trhy, které se zdají být nejvíce podhodnocené.

Z jednotlivých sektorů by z rostoucí inflace a zvyšujících se úrokových sazeb měly těžit především banky a ostatní finanční instituce. Ropné společnosti a producenty průmyslových kovů by měla podpořit vyšší cena ropy, která se po omezení těžby zeměmi OPEC usadila na úrovni 50 dolarů za barel. Naopak odvětví s vyšší zadlužeností jako utility nebo telekomunikace nebudou mít kvůli rostoucím úrokovým sazbám a omezení volně monetární politiky ECB na růžích ustláno.

Autor je analytikem Komerční banky

Proč je většina stavebních projektů dražších než se předpokládalo?

V České republice jsou čas od času medializovány velké stavební projekty, které investora stály více finančních prostředků, než se předpokládalo. Druhým nejčastějším jevem je i prodloužení doby výstavby. O tom, jak lze tyto komplikace odstranit jsme vedli rozhovor s Erikem Štefanovičem, jednatelem DELTA Projektconsult. Společnosti, která letos slaví v oblasti plánování a řízení stavebních projektů již 40 let svého působení na evropském trhu.

V čem myslíte, že může být jedna z hlavních příčin, proč je projekt odsouzen k neúspěchu, tedy prodražení a nedodržení termínu kolaudace?

Hlavní příčinu spatřuji v tom, že investor věnuje skutečnou pozornost svému projektu až v příliš pozdní fázi. Bohužel je to často až ve fázi realizace, kdy se začínají rýsovat obrysy budovy a on přichází s požadavky na změny. Jakákoliv změna v této chvíli však způsobuje jak nárůst ceny, tak i časové prodlení, případně snížení kvality. Zatímco v době plánování a projektové přípravy by byla např. změna dispozice kanceláří zanedbatelná, v době výstavby může dle daného stupně dokončení způsobit jak obrovské vícepráce, tak i mnohatýdenní zpoždění dokončení. Snažíme se proto našim klientům vysvětlit, že rozhodující fáze je ta přípravná, kdy lze výsledný produkt ovlivnit s nejnižším dopadem do nákladů a termínů. Pro naše klienty jsme proto připravili brožuru, v našem podání tzv. SLABIKÁŘ INVESTORA, která jednotlivé kroky přehledně popisuje. Zabýváme se zde všemi devíti kroky životního cyklu budovy a se všemi úkoly a povinnostmi jakož i rozhodnutími, které je nutno pro bezproblémový průběh projektu učinit.

„Možnost přípravy stavebních projektů v BIM modelu nám po zkušenostech jasně ukazuje, že dokáže včas odhalit a eliminovat rizika a je pro investora díky 3D modelaci srozumitelnější.“

„Úspora za projekci ve výši dvacet procent může z důvodu podcenění přípravy způsobit prodražení v řádech desítek procent celkových nákladů.“

**řeká Erik Štefanovič,
jednatel DELTA Projektconsult**

Je možné tyto změny a jejich finanční důsledky do rozpočtu nějakým způsobem eliminovat?

Ano, vždy klademe důraz na to, aby byly v rozpočtu zahrnuty i tzv. projektové rezervy na nepředvídané skutečnosti, které skoro vždy v průběhu projektu, z různých důvodů vznikají. Dobrou zkušenost máme také s formálním ukončováním každé fáze projektu, zejména pak těch přípravných. Zde je nutné investora detailně informovat o stavu a rozsahu projektu, objasnit zvolené řešení s odpovídajícími odhady nákladů a reálných termínů. Až po schválení lze potom zahájit další fázi. Čas věnovaný schvalování jednotlivých fází projektů umožní investovi a jeho týmu lepší seznámení s projektem a případné změny „vyprovokuje“ již ve fázi projektování.

V jaké fázi za Vámi investor obvykle přichází?

Jsou dvě varianty. Hned v počátku, kdy teprve uvažuje o projektu a má jasně stanovený rozpočet. Pak je celý proces hladký.

Druhá varianta z praxe bývá ta, kdy už má zpracovaný projekt na budovu či průmyslovou halu, která se však zcela vymyká sumě, která je pro projekt určena. Opravdu míním vážně, když říkám, že na začátku se dělají rozhodnutí s největším finančním dosahem. Současný neúměrný tlak na cenu projekčních prací způsobuje u projektantů nutnost hledat úspory v přípravě, za což investor mnohdy draze zaplatí. Například úspora za projekci ve výši dvacet procent činí z celkových nákladů zanedbatelnou částku jednoho až dvou procent z nákladů celkových, ale může z důvodu podcenění přípravy způsobit prodražení v řádech desítek procent celkových nákladů na projekt. V případě této druhé varianty přichází investor až v době problémů, kdy je třeba definovat možnosti úspor, případně přepracovat a nastavit projekt podle skutečných procesů ve firmě a také vymezenému rozpočtu na míru. Dalšími kroky je mnohdy opětovné detailní výběrové řízení a volba profesionálního projektového manažera, který na kvalitu procesu výstavby dohlédne. V důsledku lze sice projekt často zachránit, bohužel se ale nelze vyhnout podstatnému prodloužení času a tím například ztrátě plánovaného obrátu a podobně. Proto je našim oblíbeným mottem věta, že úspěšný stavební projekt je otázkou správné volby partnera.

Pyšíte se tím, že dáváte investorovi garanci za dodržení nákladů, termínů i kvality výstavby. Máte nějaké recepty, kterými se řídíte a můžete je prozradit?

Zmínil bych znovu precizní výběrové řízení s opravdu detailními podklady s jednotkovými cenami, které umožňují zabránit nárůstu nákladů. Interně uplatňujeme také tzv. moderovaný proces týmové spolupráce se startovacími a průběžnými workshopy, kde si s investorem a všemi dotčenými projektanty a dodavateli nastavíme pravidla, kompetence, očekávání všech zúčastněných. Čas, peníze a energii, kterou bychom utraceli ve sporech, můžeme díky tomu využít ve prospěch projektu. Organizačně nám velmi vypomáhá i naše vlastní IT podpora tzv. Data-pool. Inteligentní cloudové řešení pro řízení, organizaci a realizaci stavebních projektů. Především bych zdůraznil aktuálně možnost přípravy stavebních projektů v propojeném BIM modelu, který nám po zkušenostech jasně ukazuje, že funkční spoluprací všech profesí dokáže včas odhalit a eliminovat rizika, předcházet kolizím a je také pro investora v té přípravné fázi díky 3D modelaci srozumitelnější. Což v důsledku přináší méně chyb, které projekty tak neúměrně a zbytečně prodražují.

Brexit zahájen

■ Dvouleté období prověří jednotu sedmadvaceti evropských států a vyjednávací schopnosti politiků.

Británie a zbylých 27 zemí Evropské unie vstoupily do dvouletých vyjednávání o britském odchodu (brexitu) z evropského bloku s různými prioritami a představami o jejich podobě. Vyplyvá to z oficiálního dopisu, kterým včera Londýn partnerům oznámil svůj záměr odejít, a z následné reakce Evropské rady.

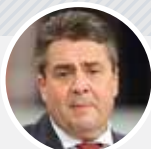
EU27 se chce ve dvouletých rozhovorech soustředit v první řadě na klíčové prvky spořádaného britského odchodu a teprve později řešit novou podobu vzájemných obchodních vztahů. „Naši prioritou je minimalizovat nejistoty způsobené rozhodnutím Velké Británie pro naše občany, podniky a členské státy,“ uvedly členské země unie. Předseda unijních summitů Donald

Tusk se před novináři zmínil o snaze minimalizovat náklady pro sedmadvacítku.

V dopise, kterým EU o záměru odejít oficiálně informovala, ale britská premiérka Theresa Mayová zdůraznila, že Londýn má zájem vedle konkrétního plánu na odchod země z unie dojednat zároveň hned také podmínky budoucího partnerství. Zdůraznila, že bez takové dohody by se vzájemné obchodní vztahy po brexitu začaly řídit pravidly Světové obchodní organizace (WTO). „S takovým scénářem by se EU i Spojené království vyrovnaly, ale je to výsledek, který si ani jedna strana nepřeje. Musíme proto tvrdě pracovat na tom, abychom se mu vyhnuli,“ napsala Mayová v dopise Tuskovi.

V dopise mimo jiné také uznala postoj ostatních zemí bloku o nedělitelnosti čtyř svobod souvisejících s jednotným trhem EU a uzavřela tak zřejmě dosavadní diskuzi o možné pokračující britské účasti na něm. /čtk/

Řekli k brexitu

Sigmar Gabriel
Ministr zahraničí
Německo

!! Je pro mě těžké pochopit, jak si některá země může myslet, že na tom bude v těchto bouřlivých časech lépe, když bude o samotě.

!! Měli bychom spolu jednat konstruktivně, s respektem a v duchu upřímné spolupráce.

Theresa Mayová
Britská premiérka

!! Sedmadvacet zemí Evropské unie bude při vyjednávání postupovat jednotně a rozhodně. Co ještě dodat? Už teď nám chybíte.

Donald Tusk
Předseda
Evropské rady

!! Myslím, že to bude pro Brity bolestivé.

François Hollande
Francouzský prezident

Co bude dál

2017

29. března

DOPIS PODLE ČLÁNKU 50 – Mayová oficiálně informuje předsedu Evropské rady Donalda Tuska o záměru Velké Británie opustit EU.

29. až 31. března

Tusk vypracuje vyjednávací doporučení.

Konec dubna

Hlavní vyjednávač EU Michel Barnier získá mandát a konečná doporučení pro rozhovory o brexitu.

Začátek května

Barnier navrhne detailní strukturu vyjednávání.

Květen

Ministři EU schválí právní rámec a nařízení, podle nichž Barnier bude vyjednávat. Rozhovory o brexitu začnou ještě týž měsíc.

2018

Prosinec

Brusel požaduje, aby klíčové oblasti odluky EU a Británie byly uzavřeny ještě do konce roku. Mezi priority patří „finální účet“, který vyčíslí závazky Britů vůči unii, status britských a evropských občanů, dořešení probíhajících právních sporů a hraniční pravidla.

Začátek roku 2018

Mayová, na rozdíl od Bruselu, chce co nejdříve dojednat pravidla vzájemného volného obchodu. Londýn a vybrané státy EU mohou zahájit bilaterální rozhovory.

Říjen 2018

Barnierem stanovený nejzazší termín pro vypracování plného znění smlouvy o vystoupení.

Podzim 2018 až jaro 2019

Konání skotského referenda o nezávislosti na Velké Británii.

2019

30. březen 2019

DEN BREXITU – Velká Británie oficiálně opouští EU. Termín se může ještě posunout, nicméně Brusel trvá na tom, aby Britové společenství opustili ještě před květnovými volbami do europarlamentu.

Foto Profimedia.cz

OŽEHAVÁ ZÁKLADNA. Z Incirliku podnikají spojenci nálety v bojích proti Islámskému státu.

Němci našli několik alternativ za Incirlik

Kvůli napjatým vztahům s Tureckem hledá německá armáda na Blízkém východě a ve východním Středomoří leteckou základnu, kterou by mohla v případě nutnosti využívat místo základny Incirlik. Zatím našla osm náhradních míst. Tvrdí to deník Die Welt s odvoláním na opoziční postkomunistickou stranu Levice. Incirlik v současnosti využívá bundeswehr v rámci boje proti organizaci Islámský stát (IS).

V případě potřeby by se německá armádní letadla mohla údajně přesunout do Kuvajtu, Jordánska nebo na Kypr. S příslušnými státy ale Německo zatím nezhájilo žádné rozhovo-

ry, uvedl Die Welt. Turecko-německé vztahy jsou v poslední době značně napjaté.

Diplomatická roztržka vypukla naposledy poté, co německá města zakázala tureckým vládním politikům agitovat před dubnovým referendem o změnách ústavy na německém území. Už dříve vztahy narušila například i satirická báseň německého komika Jana Böhmermanna, který si tropil posměch z tureckého prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana, nebo rezoluce německého parlamentu, která uznala masakry Arménů v Osmanské říši během první světové války za genocidu. /čtk/

Krátce

Putin vyrazil s Medveděvem do Arktidy

Ruský prezident Vladimir Putin se vypravil za polární kruh, aby zkontroloval ekologickou očistu ostrovů poničených přítomností ruské armády. Do Země Františka Josefa odcestoval nečekaně i premiér Dmitrij Medveděv. Společné cesty obou nejvyšších ruských ústavních činitelů jsou podle médií velmi neobvyklé.

Trump stále doufá v rychlé zrušení Obamacare

Prezident USA Donald Trump se nevzdává plánů na zrušení a náhradu systému zdravotního pojištění Baracka Obamy, přestože republikánští senátoři už v podobný scénář nedoufají. Trump v úterý v Bílém domě prohlásil, že Kongres se na nové podobě Obamacare určitě dohodne.

Valls podpořil Macrona

Bývalý francouzský premiér Manuel Valls bude v nadcházejících prezidentských volbách hlasovat pro nezávislého centristu Emmanuela Macrona. Podobně jako mnozí další vlivní členové Socialistické strany tak nepodpoří jejího kandidáta Benoíta Hamona, který Vallse porazil v primárkách levice. /čtk/

Tvář dne

„Je to krok správným směrem, který odstraňuje škody napáchané minulými vládami,

komentoval vládou podpořené zvýšení platů členů bezpečnostních sborů ministr vnitra Milan Chovanec

str. 2

Foto: ČTK

Komentář

Jana Havligerová

Brexit není apokalypsa

Britský dopis se žádostí o vystoupení z Evropské unie už je v Bruselu. Je to dlouho očekávaná událost, která fakticky nic nemění, a v dohledné době ani měnit nebude. Britové formálním aktem ovšem učinili krok do neznáma a strhli do něj i sedmadvacet svých partnerů. Apokalypsa to ale nebude. Velká Británie v podstatě oficiálně potvrdila krizi EU a partnerům řekla, poradte si sami, my, Britové jdeme od válu.

Jestli si evropská sedmadvacítka s brexitem poradí a v jakém stavu ho přežije, se momentálně dá jen těžko odhadnout. Zvláště když jsou zatím nejvíc slyšet negativní až téměř výhrůžné reakce. Shrnutí se dají pod prohlášení předsedy Evropské komise Jeana-Claudea Junckera, že Británie musí zaplatit svůj účet. Zabývat se prioritně tím, že Británie by měla do společného evropského rozpočtu zaplatit ještě zhruba přes 1,5 bilionu korun – sumu spočítali experti komise –, je poněkud

scestné. Daleko větší starost by evropští politici měli mít například o to, jestli Britové dál budou plnit bezpečnostní a obrannou roli a Spojené státy je v tomto smyslu budou i nadále vnímat jako reprezentanty celé Evropy.

Řešení brexitu za jednu z priorit označuje i visegrádská čtyřka. Jak plyne z varšavské schůzky předsedů vlád Česka, Maďarska, Polska a Slovenska, za nejdůležitější problém

Měnit přesvědčení českých občanů, že unie je nám k ničemu, je stejně důležité jako třeba udržet volný přístup na britský trh.

považují budoucí právní postavení jejich občanů v Británii. Visegrádští premiéři také odmítli snahu spojovat migrantské kvóty s čerpáním peněz z evropských fondů.

Trochu hubený výsledek rokování. Ale není divu. V Maďarsku a Polsku jsou národně a populisticky orientované vlády, polské reprezentaci, která se snaží být ve visegrádské skupině velmi aktivní, v Bruselu už vůbec nerozumějí.

Na V4 by tak Česko při formulování společných postojů pro vyjednávání o brexitu sázet nemělo. Současná vládní garnitura si to možná nechce uvědomit anebo neuvědomuje. Budoucímu kabinetu by to jasné být mělo, stejně jako fakt, že si nevystačí s jalovými deklaracemi typu únorového usnesení parlamentních stran „Česko bude s Británií usilovat o co nejužší spolupráci ve všech oblastech“.

Česko jako solitér neobstojí a Evropská unie je dobrý projekt. Především z toho by měli tuzemští politici vycházet a také to srozumitelně vysvětlovat lidem. Na to zapoměli, mnohem líp jim jde brnkání na protiujiňní strunu, kdykoliv se jim to hodí do krámu.

Odchod Británie z Evropské unie by je měl vytrhnout z letargie a pouhého počítání peněz, které do Prahy dorazí z Bruselu. Měnit přesvědčení českých občanů, že unie je nám k ničemu, je stejně důležité jako třeba udržet volný přístup na britský trh. V Evropské unii je co měnit k lepšímu, odchod Velké Británie je k tomu silným impulzem.

Nemělo by ale být pochyb o tom, že Česku bude lépe uvnitř unijního spolku než mimo něj. A pokud uvnitř, tak raději ve spolku s jeho jádrem než s těmi, kteří se ocitnou na jeho periferii.

Glosa

Koruna rzí vývozu

Politika slabé koruny pomalu ztrácí jeden ze svých pravověrných fanklubů. Jsou jím exportéři, kteří začínají věřit horší časy a své letité výsady v podobě slabé koruny se chtějí zbavit raději ještě v době hojnosti. A možná také cítí, že tři roky kurzových prázdnin se nad jejich prací podepsaly obdobně jako rez na železe.

Ačkoli vývozci tradičně trpí skoro tak silným a neutuchajícím syndromem křivdy jako třeba zemědělci, statistiky hovoří neúprosně. Ani berlička ve formě slabé měny totiž český vývoz v posledních letech nespasila. A to i navzdory faktu, že eurozóna se začíná alespoň papírově tvářit jako přístav konjunktury. Poptávka po českém zboží by tedy měla růst, blíže pravdě je ale spíše opak. Cukráři z centrální banky možná před lety obalili nervy exportérů čokoládou až příliš dobře na to, jaký boj je za hranicemi čeká. Exit tak pro ně možná bude malým novým začátkem.

Jaroslav Bukovský

Kresba: Milan Kounovský

Foto: EIS Vlastimil Poliačik

PARTNER RUBRIKY VINAŘSKÝ FOND

vína z Moravy
vína z Čech

Vinařský březen: Vázání révy a stáčení

■ Práci, kterou vinař ještě nedávno dělal převážně v dubnu, dnes už musí vykonat v březnu. Přirozeně ne datum, ale slunce určuje práci a teplé dny přicházejí stále dříve.

Vlastimil Poliačik

Tak jako v celé první půlce vinařského roku je i v březnu hlavní práce na vinici.

VINICE

V knize Vinařův rok z roku 1996 vinařští odborníci Vítězslav Hubáček a Draho-mír Míša upozorňují, že by se začátkem dubna už měl ukončit řez. Dnes se takto varuje již v březnu a týká se to spíše větších vinařství, která vlastní rozsáhlé vinice. „Poslední hlavu jsme dostříhali kolem dvacátého března,“ říká Mirek Volařík, jehož vinařství obhospodařuje kolem 80 hektarů vinic.

Po řezu je potřeba také uklidit, většinou totiž v meziřadí zůstává stažené réví. „Někdo je drtí přímo na vinici a potom zapraví do země

Vinařův rok březen

nebo smíchá do kompostu, jini je odnášejí pryč a pálí,“ popisuje Jaroslav Suský, ředitel vinařství Jedlička. Vinici je nutné i opravit. Tento měsíc se dává do pořádku vše, co zimní povětrnostní podmínky narušily. Například se upevňují a dotahují dráty, rovnají sloupky a podobně.

Ve druhé půlce letošního března už réva vinná na mnohých místech začala přicházet k životu. A tak se mohlo přistoupit k vázání. „Tím, jak se oteplilo, tak tažné začaly mít mizu, díky jdou dobře ohýbat, tedy vytvarovat podle drátu do konkrétní podoby a přivázat,“ říká Daniel Záblický, enolog vinařství Vican.

V březnu se ještě okopává, kypří a hnojí půda. Pokračuje i příprava nových vinic k sadbě.

SKLEP

Hlavní práce ve sklepech je v tomto měsíci opět lahvování a školení vína (vína se čistí, stácejí, scelují a podobně). Tak jako v únoru se lahvuji především vína lehčí a svěží aromatická bílá nebo růžová. To, která konkrétní vína se lahvuji už v únoru nebo až v březnu, je především na potřebě a rozhodnutí vinaře.

„V našem vinařství je hned několik hlavních faktorů, které rozhodují o tom, co kdy budeme lahvovat. Zjednodušeně lze říci, že už ve vinohradě se rozhodujeme, které hrozny budou určeny na produkci mladých svěžích vín a které na výrobu robustních tělnatých mnohovrstevnatých vín určených na delší zrání, eventuálně archivaci. Ale neméně důležitý faktor pro vinaře konkrétně na Moravě je i to, kolik vína vůbec

má, které musí doplnit,“ říká David Šťastný z Chateau Val-tice – Vinné sklepy Valtice.

Chceme-li, aby se vína například růžová dostala ke konzumentům již v květnu, je opravdu nejvyšší čas je nalahvovat. Víno po lahvování je totiž potřeba několik týdnů nechat trochu zklidnit, odpočinout, než se dostane k zákazníkovi.

Na lahvování se dnes používají speciální přístroje, respektive linky. Menší vinaři si linku (mobilní) pronajímají, větší mají vlastní. „Za jeden den na mobilní lince nalahvuujeme až patnáct tisíc lahví,“ vypočítává Záblický. Takzvaná velká bílá vína a červená vína stále ještě zůstávají, respektive dozrávají na kalech.

JAK DOPADL LETOŠNÍ BŘEZEN

Podle Martina Půčka, ředitele Svazu vinařů, měsíc březen vinaře nijak nepřekvapil ani výrazně nepozlobil. „V březnu se nic zvláštního nestalo. Srážkově byl březen ale pod-

Akademické shrnutí

Ve vinicích se postupně probouzí jaro a u révy se na rezných ranách projevuje slzení. Ve vinicích se dokončuje zimní řez a probíhá vyvazování plodného dřeva. Začínají také první kultivační práce zaměřené na přípravu půdy pro výsev druhově bohatých ozelenovacích směsí. Březen je také jednou z posledních možností pro hloubkové kypření a hnojení ve vinicích. Zejména u bílých a růžových vín s výrazným aroma a svěží chutí probíhá finalizace vína před lahvováním. U těchto vín se provádí číření a následná filtrace. „Velká“ červená a bílá vína naproti tomu stále zrají v dřevěných sudech.

Pavel Pavloušek, profesor Mendelovy univerzity v Brně

průměrná a lze konstatovat, že nyní prakticky ve všech moravských podoblastech započalo sucho.“

Neuvěřitelný světový double úspěch moravského vína

Po celý rok se konají nejrůznější vinařské soutěže ve všech zemích, kde je pěstování révy vinné a výroba vín významným oborem. Ale na přelomu února a března probíhá jedno z nejprestižnějších klání v celém vinařském světě – pařížské Vinalies Internationales. Soutěž pořádá Unie francouzských enologů. Odborná porota letos vybírala

z více než 3500 lahví vín ze 45 zemí. Poslední dobou se této světové akce účastní stále větší počet našich vinařů.

Vloni k překvapení všech zainteresovaných získalo Vinařství Horák nejvyšší ocenění v kategorii růžových vín – šampiona: Cabernet Moravia Rosé, pozdní sběr 2015. A letos – stejné vinařství, a dokonce v kategorii bílých

vín. „Takový double v různých kategoriích se v této soutěži ještě nepovedl nikomu,“ říká Luboš Bárta, sommelier a člen mezinárodní poroty pařížské soutěže.

Hibernal výběr z hroznů 2016, který se zrodil v nevelké moravské vesnici Vrbice, se tak dostal mimo jiné na nejprestižnější místo v publikaci 1000 Vins du Monde. „Loni

nám řekli, že uspět s rosé je náš životní úspěch a že to zapakovat se rovná zázraku, natož v bílých vinech... Francouzi asi budou na mapě hledat, kde jsou Vrbice,“ sděluje s nadšením Luboš Horák.

Medailemi bylo na Vinalies Internationales oceněno celkem 36 moravských a českých vín, zlatou získalo 10 a stříbrnou 26 vín. /pol/

Pecková: Weill není žádný mainstream

■ Operní zpěvačku Dagmar Peckovou čeká v dubnu sedmá představení v Lucerně s netypickým projektem Wanted – spíše jazzovými písněmi Kurta Weilla a Bertolda Brechta včetně známého hitu Mackie Messer a dalších.

Dušan Kütner

EB Před dvěma lety jste v rozhovoru říkala, že jít do mainstreamu nechcete. Ale Wanted přece opera není?

A vy máte pocit, že Kurt Weill je mainstream?

Poslední dva roky jsem se tím dost zabývala. Přečetla jsem si několik knih nejen o Weillovi, ale i o jeho ženě Lotte (operní zpěvačce, herečce a tanečnici, pozn. aut.), o Bertoldu Brechtovi, o tom, jak ti dva smýšleli o opeře, jakým způsobem se vzájemně ovlivňovali.

Musíme vycházet z toho, že Weill nikdy nepojmenoval na Broadwayi své dílo muzikálem, vždy to byla „Broadway opera“. Druhá věc je, že považoval operu za přežitou. Ale sám říkal, že nesmíme tím žánrem opovrhovat, ale že si musíme vzít dostupné materiály a nějakým způsobem jej zreformovat. Takže ne – nepovažuji Kurta Weilla za člověka, který jde mimo vážnou hudbu.

EB Tak tehdy se sešlo v hudbě asi více věcí. V té době šel zrovna do Evropy ve velké vlně jazz. Weill

nebyl sám, kdo jej ve vážné muzice používal. Zároveň byla velice „in“ kabaretní revue. To se spojilo v jeho opeře Vzestup a pád města Mahagonny (z roku 1929, pozn. aut.). A to nikdo jiný než operní zpěváci nezaspívá. To jsou tak těžké party, že to není možné bez operní techniky zazpívat.

EB V Česku mají ale lidé Mackieho Messera zafixovaného jako kabaret v podání Miloše Kopeckého.

No ano, samozřejmě, a nejen v Česku, i díky tomu, jak se toho chytila Ute Lemperová. Všichni to dělají svým způsobem hezky, ale už je to crossover. Ptali se mě, jestli jsem vycházela z Ute Lemperové – no samozřejmě že ne. Jestli jsem se nechala někým inspirovat, tak je to Hana Hegerová. Ale hlavně jsem vycházela z interpretace Teresy Stratasové a Brigitte Fassbaenderové, což byly geniální operní a písňové zpěvačky.

EB Představení není ovšem pouze pěvecká záležitost.

Před pětadvaceti lety jsem ve Stuttgartské opeře debutovala s rolí Jenny z již jmenované opery Vzestup a pád města Mahagonny. Zkoušeli jsme osm týdnů, ale z toho nejméně tři jsme se u klavíru jen bavili o tom, jak na to. Jak to interpretovat, jak to dělat ten či onen a jaké možnosti máme my, ať už hlasové či výrazové.

Celé představení se tak propojilo s herectvím. Tak to u Weilla s Brechtem má být. Nekladli složku zpěvu na první místo, vše bylo

Foto E15 Anna Vacková

MACKIE MESSER. Dagmar Pecková bude v představení Wanted vystupovat jako slavný zločinec Mackie Messer.

rovnocenné – zpěv, herectví, pohyb.

EB Jakou roli bude hrát scéna bratrů Cabanů? Rozhodně prý není operní.

Určitě ne. Už jen proto, že to děláme v Lucerně. To je koncertní sál, ale také evokuje dobu, kdy písně z představení vznikaly, tedy dvacátá a třicátá léta. Lucerna byla moje volba s tím, že se sál dá pojmout scénograficky tak,

aby vypadal jako divadlo. Aby to byl kabaret a zahrál si v tom i prostor samotný. Proto je to těžké s tím vyjet po Česku. To raději uděláme více představení v Lucerně, aby lidé přijeli za námi, protože bychom těžko hledali další tak perfektní sál.

EB Že byste s tím vyjeli i mimo ČR neuvažujete?

No já doufám. Pozvali jsme několik manažerů a dalších

lidí z německy, případně francouzsky mluvících zemí. Uvidíme, jaký o to bude zájem. Samozřejmě bych moc chtěla, aby se to dostalo speciálně do Německa. Existuje například festival Kurta Weilla, kam opravdu jezdí špičky. To by mě určitě bavilo se na tento festival s Wanted vypravit. Také by mě bavilo se s tím dostat do západoberlínského divadla Theater des Westens, kde se v roce 1989 hrála takzvaná Kurt Weill Revue a geniálně tam zpívala Hana Hegerová.

EB Všechny písně jsou v němčině, angličtině a francouzštině. Použití známé české překlady jste nechtěla?

To vám dnes již nikdo nedovolí. Pavel Kopta napsal překlad pro Hanu Hegerovou, Jiří Suchý pak Mackieho Messera pro Kopeckého. Je to krásně přebásněné, ale není to Brecht! Já jsem texty nepřebásnila, ale udělala jen pracovní překlady do češtiny pro muzikanty, dirigenta či bratry Cabany.

Překlad je velmi hrubý a nevybíravý, s trochu drsným jazykem, jakým Brecht psal. A Cabanové z toho byli tak nadšení, že řekli, že to při představení použijí. Líbilo se jim, že je to sice gramaticky úplně špatně, ale že to přesně vystihuje harmonii, akordy, vyjádření myšlenky a emoce.

EB A jak to udělají?

Budou tam budou titulky, které se budou promítat vždy na stěnu za mnou přesně podle toho, kde budu stát. To je od Cabanů geniální nápad.

HVĚZDA. Ramón Vargas vystoupí v Krumlově již podruhé.

Krumlov nabídne Vargase či Maiského

Sopranistka Angela Gheorghiuová, tenorista Ramón Vargas nebo violoncellista Mischa Maisky – to jsou hlavní hvězdy šestadvacátého Mezinárodního hudebního festivalu Český Krumlov, který se uskuteční v městě zapsaném na seznamu památek UNESCO od poloviny července do 5. srpna.

Celkem se během tří týdnů v prostorách českokrumlov-

ského hradu a zámku i na dalších místech uskuteční devatenáct koncertů.

„Festival zůstane věrný své dramaturgické tradici a opět nabídne klasickou hudbu, muzikál, šanson i crossover,“ uvedl prezident přehlídky Jaromír Boháč.

Gheorghiuová s Vargasem obstarají úvodní koncert 14. července, na kterém je doprovodí PKF – Prague

Philharmonia pod vedením Leoše Svárovského.

Další koncerty klasické hudby nabídnou vystoupení klavíristy Javiera Perianese, houslisty Juliana Rachlina, violistky Sarah McElravyové nebo souboru interpretujícího středověkou duchovní hudbu Schola Gregoriana Pragensis.

Kombinaci klasické hudby s příměsí jazzu i popu

nabídne Janoska Ensemble, šansony převážně Edith Piaf pak předvede Radka Fišarová, která se jim věnuje již sedmáct let.

Chybět nebude ani americký muzikál Bravo Broadway v podání newyorských hvězd Chloe Loweryové, Capathie Jenkinsové, Roba Evana, Hughy Panara či dirigenta Randalla Craiga Fleischera.

/duk/

Foto dne

Foto Reuters

ŘÁDĚNÍ CYKLONU. Místní obyvatelka z Airlie Beach si prohlíží škody, které na severovýchodním pobřeží Austrálie způsobil cyklon Debbie. Bouře, během níž vítr dosáhl rychlosti až 260 kilometrů za hodinu, ničila domy, vyvracela stromy, strhala dráty elektrického vedení a způsobil velké problémy v dopravě. Na odstraňování trosků byla povolána i armáda.

Trendy

Velikonoční králíčky do útulku nepatří

■ Ve Velké Británii uvažují nad zákazem prodeje domácích zvířat v období Velikonoc – konkrétně se jedná o prodej králíků.

Barbora Zelinková

Jeden z největších zverimexů v Británii Pets at Home se vyjádřil, že během Velikonoc nebude prodávat králíky. Důvodem je následný počet opuštěných zvířátek po tom, co prvotní

nadšení majitelů vystřídá každodenní nutnost péče o ně, napsal server The Independent.

„Chlubíme se tím, že jsou pro nás důležitější zvířátka než zisk, a to je důvod, proč jsme se rozhodli neprodávat králíky přes Velikonoce. Zákazníci si nebudou moci žádného koupit ani adoptovat,“ řekl Peter Pritchard, vedoucí pracovník obchodu.

Konkrétně se jedná o období mezi Velkým pátkem a Velikonočním pondělkem. Právě v této době zájem o ně roste, a to v souvislosti s tradičními

Foto Profimedia.cz

ROZTOMILÉ ZVÍŘÁTKO. Každý domácí mazlíček potřebuje náležitou péči, což si řada lidí neuvědomuje.

anglickými zvyky. Děti věří, že jim velikonoční králíček nosí sladkosti, a přejí si mít jednoho doma. To, co si už neuvědomují je, že je také potřeba se o zvířátko zodpovědně starat. Nevědí ale jak, a nakonec ho vrátí zpět do obchodu nebo nechají úplně opuštěné vlastnímu osudu.

Pets at Home se zároveň rozhodlo uspořádat během svátků „Vzdělávací seminář o králíčcích“, aby poučili potenciální majitele o jejich potřebách. „Náš informativní seminář pomůže rodinám lépe porozumět tomu, co

zahrnuje péče o domácí králíky,“ řekl Peter Pritchard.

Tato situace není v Británii nic neobvyklého. O Vánocích proběhla Dogs Trust kampaň, jejíž poselství bylo „Pes je na celý život, ne jen na Vánoce“. Štěňátko je stále oblíbený dárek pod stromeček, ale po prvotním nadšení je mnoho majitelů opouští. Cílem těchto aktivit je ukázat lidem, že pořízení jakéhokoli domácího zvířátka obnáší kromě radosti i velkou zodpovědnost a nemělo by tedy být impulzivní, ale koupí zvířátka by si měli pořádně promyslet.